

Nr 71.

Av herrar **Petterson, David**, och **Karlsson, Oscar Gottfrid**, om nedbringande av räntan å lån från pensionsförsäkringsfonden, särskilt sådana, som beviljats för sjukhusändamål.

I en inom första kammaren väckt och till dess andra tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 128/1923, hemställdes, att riksdagen ville besluta att hos Kungl. Maj:t anhålla om vidtagande av åtgärder för skäligt nedbringande av räntan å de lån, som från pensionsförsäkringsfonden utlämnas till städer och andra stadssamhällen för bostadsproduktionens höjande. Över motionen inhämtades yttrande av fullmäktige för pensionsförsäkringsfonden, som därvid bl. a. framhöll följande. "Placeringen av fondens medel måste först och främst erbjuda säkerhet mot förluster, men därjämte bör man vid placeringen eftersträva att vinna så hög avkastning, som med behörigt aktgivande på säkerhetsynpunkten befinnes möjligt. Jämsides med dessa fordringar kommer emellertid hänsynen till de direkta och indirekta fördelar, som kunna beredas försäkringen därigenom, att fondmedel utlånas eller användas till allmännyttiga företag, ägnade att befordra folkhälsan och förebygga eller häva invaliditet."

Vidare anförde fullmäktige, att "om man tager nödig hänsyn till de förhållanden, som förelegat på de tidpunkter, då de olika lånen beviljats, måste man komma till den uppfattning, att den av fullmäktige gentemot kommunerna tillämpade lånepolitiken varit moderat. Endast det fåtal låntagare, som i ett högt ränteläge för en lång lånetid bundit sig för en relativt hög ränta, kunna komma att få vidkännas en lånekostnad, som i längden möjligen kan bli väl så hög. Men fullmäktige torde söka finna möjligheter till sådana medgivanden, att dessa låntagare icke skola försättas i sämre läge, än om de vid lånets avslutande betingat sig sedvanlig konverteringsrätt."

Utskottet lät sig härmed nöja och hemställde, att motionen icke skulle föranleda till någon åtgärd. Utskottet framhöll emellertid, att "pensionsfullmäktige måtte finna sig kunna i största möjliga utsträckning tillmötesgå framställningar om sådana jämkningar i lånevillkoren, vilka fullmäktige i sitt yttrande ansett vara möjliga, utan att därvid någon avvikelse behövde ske från de ekonomiska grunderna för fondförvaltningen". Fullmäktige för pensionsförsäkringsfonden hava emellertid nyligen lämnat framställningar om räntesänkningar i sådana fall, där desamma, särskilt med tanke på fullmäktiges ovan angivna uttalanden, måste anses synnerligen motiverade, utan bifall.

Ett av våra landsting erhöi t. ex. år 1921 ett lån på en miljon kronor

avsett för lasarettbyggnad. Räntesatsen för nämnda lån var 6 %, amorteringstiden 40 år utan konverteringsrätt.

De landsting och andra, som, utan att förbehålla sig konverteringsrätt, erhållit lån ur pensionsförsäkringsfonden vid höga räntelägen, få härigenom vidkännas kostnader, som icke stå i rimlig proportion till det nu rådande, låga ränteläget. I all synnerhet då lånen använts till byggande av sjukhus och till andra ändamål, varav fonden borde ha det allra största intresse. Detta kan icke vara överensstämmande med billighet och rättvisa.

Med stöd av ovanstående få undertecknade därför hemställa,

att riksdagen änyo ville hos Kungl. Maj:t anhålla om vidtagande av åtgärder för skäligt nedbringande av räntan å de lån, som utlämnats från pensionsförsäkringsfonden, och då i första hand beträffande sådana, som beviljats för sjukhusändamål.

Stockholm den 20 januari 1934.

D. Pettersson.

Oscar Gottfrid Karlsson.